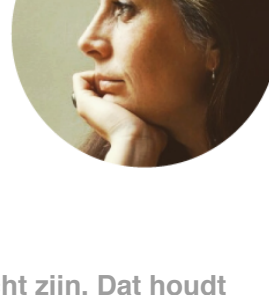

Deze nieuwsbrief over certificering en registratie in de archeologie wordt periodiek verzonden aan alle betrokkenen in het archeologisch werkveld. Mocht u hierop geen prijs stellen, dan kunt zich onderraan uitschrijven. Reacties zijn welkom via ondergrondsereporter@gmail.com.

De Ondergrondse

De Archeoreporter is het pseudoniem van Yvonne Lammers (Echo tekst en presentatie). Als oud-CCvD-er, oud-hoofdredacteur van de Archeobrief en als voormalig specialiste in de archeologie peilt zij de geluiden in het veld en doet daar verslag van in deze nieuwsbrief.

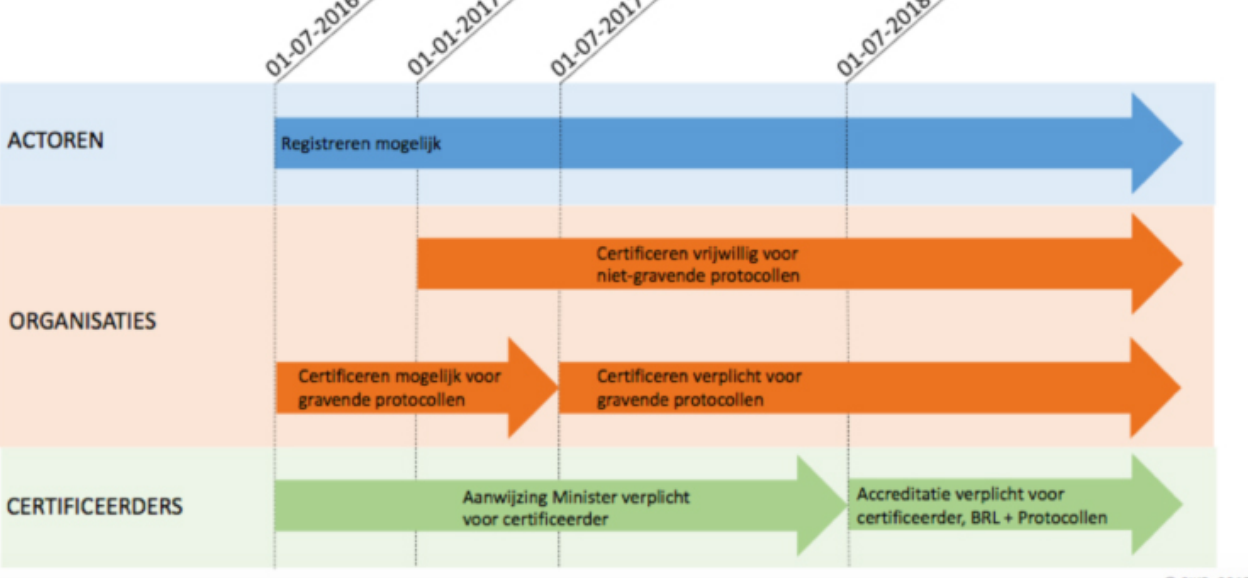
Naar verwachting zal per 1 juli 2016 de nieuwe erfgoedwet van kracht zijn. Dat houdt onder andere in dat het oude vergunningsstelsel in de archeologie zal komen te vervallen. De minister van OCW heeft aangekondigd dat er ter vervanging private kwaliteitsborging in het leven geroepen zal worden, op basis van certificering. In reactie hierop is door de verschillende geledingen binnen de archeologie, vertegenwoordigd in het CCvD, besloten om het systeem van certificering zelf uit te werken. De weg hiernaartoe, die in 2014 is ingezet, wordt gefaciliteerd door de SIKB. Het CCvD is besluitvormend en wordt geadviseerd door diverse begeleidingscommissies.

Eerste hulp bij certificering

Waar staan we nu precies? Op 9 november is er binnen het CCvD een aantal besluiten genomen dat het hele proces weer een stapje verder gebracht heeft. Ten eerste is er besloten dat het register definitief onderdeel uit zal gaan maken van het certificeringsproces. Dat betekent dat iedereen die opgevoerd wordt als actor in de te certificeren protocollen ook opgenomen moet zijn in het register. Hoe dat register er precies uit moet gaan zien staat nog ter discussie, maar het CCvD heeft duidelijk aangegeven dat er geen problemen mogen ontstaan bij de transitie naar dit systeem en er zullen dus geen plotseling aanvullende eisen gesteld worden aan de actoren. Er is ook nog discussie over het al dan niet invoeren van een soort 'onderhoudssysteem' waarbij personen gecontroleerd worden op gevolgd bijscholing etc. om hun registratie te behouden. Dit is een belangrijk punt omdat het streven naar een verbeterde of in ieder geval gecontroleerde kwaliteit voor veel leden van het CCvD een zeer belangrijk onderdeel van de certificering is.

Naast de doorgehakte knoop over het register is er ook besloten de certificering in twee fasen in te voeren: vanaf 1 juli 2017 het mogelijk zijn je te certificeren voor de wettelijk verplichte protocollen, en vanaf 1 januari 2017 ook voor de vrijwillige protocollen. Daarmee zal er wel minder tijd voor accreditatie zijn, omdat de termijn van 2 jaar (vanaf de invoering) blijft staan.

Voorlopig tijdschema uitgaande van inwerking treden van de Erfgoedwet op 1 juli 2016.

In de komende maanden zal het CCvD zich met name concentreren op het thema onderhoudseisen van het register en de rijkweidte van de certificering. De vraag is of de audits de hele (uitvoering van) de KNA moeten gaan bekijken of slechts naar een deel van de protocollen. De Erfgoedinspectie zal, om de discussie meer basis te geven, een lijst opstellen van projecten waarin in het verleden afgeweken is van de processtappen als ondersteuning bij de verdere discussie in het CCvD.

Als de laatste hobbels overwonnen zijn, zal er in februari alsnog een bijeenkomst van de begeleidingscommissies zijn om ook de ingekomen reacties te bespreken. Dan is het CCvD immers nog een stap verder in de besluitvorming. Naar verwachting zullen de stukken dan in maart bij de minister ingediend kunnen worden voor acceptatie in de Erfgoedwet.

Aan het woord

Rob Houkes, (De Litholoog / SAMPL)

'Veel van de beren op de weg blijken uiteindelijk misschien alleen maar theoretisch.' Aan het woord is Rob Houkes, werkzaam als zelfstandig lithisch specialist. Hij heeft meegedaan aan de praktijkproeven en is vanaf het begin van het proces zeer betrokken geweest, ook in naam van anderen. Dat heeft uiteindelijk geleid tot de oprichting van SAMPL, een vereniging van materiaalspecialisten. Tijdens de praktijkproeven werd hij geaudit als specialist die als ZZP-er opdrachten van de grotere bedrijven uitvoert.

Rob ziet een duidelijke scheiding tussen inhoudelijke en procesmatige kwaliteit. 'Alleen de procesmatige kant kan gecontroleerd worden bij de certificering. Die zorgt er in mijn ogen voor dat alle stappen op orde zijn. De inhoudelijke wetenschappelijke kant wordt hier uiteraard niet mee afgedekt. Het zou goed zijn als er een onderhoudsvorm komt voor het register. Daardoor zorg je voor een borging van die inhoudelijke kwaliteit.'

'Het feit dat er archeologen bij een certificerende instelling betrokken zijn is wel van een duidelijke meerwaarde - zij weten als geen ander hoe de protocollen in elkaar grijpen en hoe het proces zou moeten verlopen.' De certificering hoeft daarom dan ook niet gezien te worden als een enorme halszaak. Bij de praktijkproef kwam wel naar voren dat certificeren voor eenmanszaken lastig is door het ontbreken van mogelijkheden voor interne audits, daarvoor moet namelijk een externe partij worden ingeschakeld. Als eenmansbedrijf moet je volgens Rob nadenken over de mogelijkheden van intervisie tussen collegabedrijven, bij gebrek aan mogelijkheden tot een interne audit. 'Dat is wat uiteindelijk de inhoudelijke kwaliteit verhoogt - zeker in combinatie met een vaststelling dat alle processtappen verlopen volgens protocol.'

Even voorstellen:

ArCeBu

De praktijkproeven van de afgelopen zomer zijn uitgevoerd door twee (beoogde) certificerende instellingen: Hobéon en ArCeBu. In deze nieuwsbrief stellen we de laatste aan uw voor, Hobéon komt in de volgende aflevering aan de beurt.

ArCeBu wordt gevormd door Jan Schoneveld en Ella Krist. Beiden hebben een ruime ervaring binnen de (commerciële) archeologie. Velen kennen Jan van het ARC in Groningen waar hij volgend op zijn werkzaamheden voor het BAI sinds 1997 directeur was, en sinds 2007 als directeur van ArcheoSupport.

In zijn eigen woorden: 'Inmiddels ben ik nu dus bijna twintig jaar werkzaam in de commerciële archeologie. Om ervoor te zorgen dat ook het archeologische werkveld een inbreng krijgt in de certificering van archeologische bedrijven en instellingen heb ik, samen met Ella Krist, Archeologisch Certificering Bureau (ArCeBu) opgericht en hoop daarmee een nieuwe, vruchtbare bijdrage aan de commerciële archeologie te kunnen leveren.' Ella heeft een achtergrond in de farmaceutische wereld en was jarenlang als manager betrokken bij nationale en internationale certificeringsprocessen vanuit een Zwitserse werkgever. Sinds 2010 is zij eigenaar van Synthegra archeologie. Met ArCeBu hoopt zij samen met Jan een bedrijf te presenteren, 'waarbij kennis van certificering/audits in combinatie met kennis van de archeologische werkwijze leiden tot een vorm van certificeren waarbij beide zaken tot een werkbaar/verenigbaar proces gebracht kunnen worden'.

Opgevangen geluiden

De invoering van de certificering gaat niet zonder slag of stoot. Onbekend maakt onbemind en het is duidelijk dat er twijfels zijn over de snelheid waarmee het proces verloopt. Is alles wel goed bekeken? Is dit nu echt wat we willen? Zijn alle alternatieven wel goed genoeg doorgelicht? Zitten we straks niet met een duur, log systeem waar uiteindelijk nog geen kwaliteitsvermeerdering uit voortkomt? Verschillende leden van het CCvD hebben daarover gezamenlijk hun zorgen uitgesproken. Voor een groot deel zijn deze zorgen inmiddels weer weggenomen tijdens de CCvD-vergadering en lijkt de storm weer wat geluwd. Maar ook binnen de achterbannen van de leden heerst onduidelijkheid en is men het niet altijd eens over de beste aanpak. Er is dan ook veel verschil tussen een groot gravend bedrijf en een specialist die als ZZP-er zijn onderneming voert. De dialoog blijft echter op gang en voor wie zich niet gehoord voelt: u kunt zich melden bij de [ArcheoReporter!](#)

Wie wat waar

Vraagbaak certificering en registratie op de Reuvsdagen

Op donderdag 26 november organiseert de SIKB een sessie Certificatie & Registratie in de praktijk tussen 11.30 en 12.45 en is er de hele dag een informatiestand waarbij u met al uw vragen terecht kunt. Als u eens ongezouten uw mening wilt geven kunt u terecht bij de Archeoreporter (herkenbaar aan het SIKB-hoedje). De opgevangen geluiden zullen in de volgende nieuwsbrieven verwerkt worden!

Voor aanmelden Reuvsdagen: www.reuvsdagen.nl/aanmelden_deelnemers.html

Verder lezen

Kwaliteit in de Archeologie

Alle informatie over de certificering en het proces dat wordt doorlopen kunt u terugvinden van de SIKB <http://sikbarcheologie.ning.com/>. Hier vindt u de verslagen van de praktijkproeven, de adviezen van de commissies, de notulen van de CCvD vergaderingen en nog veel meer.

De Erfgoedwet 2016

De belangrijkste informatie over de overzichtelijke pdf-document. Dit kunt u vinden via deze link: http://cultureelerfgoed.nl/sites/default/files/publications/ministerie_ocw_2015_de_erfgoedwet_2016.pdf

Ondergrondse groeten, De Archeoreporter

Aanmelden voor deze nieuwsbrief? [Klik dan hier.](#)

Uw ontvangt deze e-mailing als relatie van SIKB. Wilt u 'De Ondergrondse' niet meer ontvangen, dan kunt u zich [hier](#) afmelden.

Wilt u graag dat wij uw geluid opvangen? Mail naar Ondergrondsereporter@gmail.com en we gaan graag op uw vragen in!

Copyright © SIKB | De ondergrondse nr. 2

